

Filmpjan De balans op erve Bokdam

(Lieuwe/Lau, 13 mei 2026)

1. (werk)Titel: “De balans op erve Bokdam”

2. Soort film: Maak een keuze Fictie of non-fictie.

Fictie (speelfilm)		Non-fictie	
Welk genre?	Reportage, portretfilm, documentaire, ... ?	Portretfilm

3. Samenvatting in één zin

(noem: titel, type film, hoofdpersoon, lokatie en “Wat wil de hoofdpersoon bereiken”)

“De balans op erve Bokdam” is een portretfilm waarin de eigenzinnige boer André met veel doorzettingsvermogen (in Twickel) van een klein gangbaar boerenbedrijf zijn eigen circulaire bedrijf gaat oprichten.

4. Premisse (rode draad, moraal) → Gebruik minimaal Methode 1 en 2.

Methode 1: De “les/boodschap/moraal” als resultaat van “De 7 stappen van Pixar”

ALS je als jonge boer een rendabel circulair boerenbedrijf wilt oprichten,

DAN zul je met veel doorzettingsvermogen moeten werken aan zelfvoorzienende producten.

Methode 2: Begin met de *Eindsituatie*, kies dan de *Beginsituatie* maximaal tegenovergesteld en bedenk als laatste het midden (de “Centrale handeling” → hoe kom je van het begin tot het eind)

Beginsituatie [momentopname/status] (Wat doe je? Waar? Wanneer?)	Midden [Centrale handeling] (de ‘motor’, de manier waarop, wat zijn je kwaliteiten, wat is voor jou belangrijk op dat moment?)	Eindsituatie [momentopname/status] (leidt tot, geeft dan, wat heb je bereikt, wat voor iemand ben je dan uiteindelijk?)
<u>ALS</u> je een gangbaar klein boerenbedrijf van je vader wilt overnemen, ...	<u>EN</u> je gaat op <i>allerlei manieren</i> werken aan een zelfvoorzienend bedrijf, ...	<u>DAN</u> eindig je met een goed draaiend circulair boerenbedrijf.

Noot: “*allerlei manieren*” zijn bijvoorbeeld (in volgorde van prioriteit):

1. van eigen graan maak je krachtvoer voor de koeien (dat is bijzonder proces!),
2. van eigen weidegras maak je kuilvoer,
3. je gebruikt mest en klaver i.p.v. kunstmest,
4. je verkoopt zelf (aan de boerderij) je eigen producten.

(Optioneel) Methode 3: Met gebruik van twee tegengestelde morele waarden

(methode Schricks, zie zijn vlog <https://www.youtube.com/watch?v=mxX6RnNjNug>)

Bedenk de twee (voor je verhaal) belangrijkste **tegengestelde waarden** (die zitten in het karakter van de protagonist):

(1) (de *meewerkende* = *positieve*) Hoge morele waarde(n):

(1) oplossingsgericht, (2) enthousiast, (3) pro-actief, (4) creatief, ...

(2) (de *tegenwerkende* = *negatieve*) Lage morele waarde(n):

Te veel door Twickel laten beïnvloeden, gemakzucht, betrokken met zijn gezin (er moet wel geld binnen komen), twijfel, ...

die samen zorgen voor een spanningsveld (innerlijk conflict) (→ wordt het einddoel wel of niet bereikt?).

Ontwikkeling voor een *gelaagd* (en geloofwaardig) verhaal:

- In het begin neig je meer naar de *negatieve* karaktereigenschap (→ het gaat niet lukken!)
- Maar ergens gaat de *positieve* karaktereigenschap overwinnen (en dat leidt tot de oplossing!).

Ook: beiden morele waarden moeten wel reëel/realistisch zijn (moeten wel een kans maken)!

Premisse wordt dan: “(1) (=zijn *positieve* karaktereigenschap)” leidt er toe dat de protagonist uiteindelijk zijn dramatische einddoel bereikt ondanks “(2) (= zijn *negatieve* karaktereigenschap)”.

Voor deze film:

Zijn oplossingsgerichte, enthousiaste, pro-actieve en creatieve houding leidt ertoe dat André zijn circulaire boerenbedrijf rendabel krijgt ondanks zijn gemakzuchtige aard en zijn betrokkenheid bij zijn gezin en de Twickel leiding.

5. Synopsis (samenvatting)

Begin: Establishing (de 5 W's en vraag/doel, lengte Minuten (ca 25%))

[(ergens net voor het einde van het begin-deel) wendingspunt 1 (= plotpoint 1)]

(idee: dit is het (voor de kijker) interessante “probleem” van de hoofdpersoon dat opgelost moet worden. De kijker is hierdoor geboeid en wil graag je film afkijken!)

André Luttkhedde runt met zijn gezin een zelfvoorzienend boerenbedrijf. Zijn overgrootvader, opa en zijn vader hebben al 100 jaar een melkveehouderij en mestvarkens gehad op Erve Bokdam.

Op een gegeven moment in de jaren negentig houdt zijn vader er mee op i.v.m. gezondheidsproblemen terwijl André een 40 urige werkweek had bij een bedrijf. Zijn vader vraagt hem om het bedrijf over te nemen. Dat wil André wel en ze gaan naar de verpachter van Twickel. Daar uitgelegd hoe André en zijn vader een plan hebben om op een andere manier te gaan boeren. Ze willen een groot stuk land afstaan omdat dat nu niet meer nodig is. Ze komen met het plan om er bomen te planten of het aan een andere pachter te verkopen.

Dat wil de verpachter (Twickel) echter niet en dreigen André om te vertrekken van de boerderij, want het land moet begraasd en groen blijven. André gaat dan nu met zijn vader een plan maken om op een *circulair* (zelfvoorzienende) manier te gaan boeren. Dit is een nieuwe nog niet gangbare vooruitstrevende en uitdagende manier van boeren.

Midden: Toewerken naar de oplossing (lengte Minuten (ca 50%)).*[waarin zijn oplossingsgerichte, enthousiaste, pro-actieve en creatieve houding naar voren komt!]***[(ergens net voor het einde van het midden-deel) wendingspunt 2 (= plotpoint 2)]***(idee: dit is de eerste aanzet tot de oplossing van het “probleem” uit wendingspunt 1. De kijker blijft geboeid want wil heel graag weten of het wel gaat lukken en hoe het afloopt!)*

Na lang nadenken kwam André op het idee om van de melkkoeien om te schakelen naar moederdieren met de kalfjes erbij. Dit vond Twickel wel een heel goed plan.

Twee jaar later is er een potstal gebouwd met zoogkoeien; de potstal wordt elke dag voorzien van vers stro. In de winter voor de koeien en in het voorjaar wordt de hele potstal uitgemest en over het land gebracht als de koeien in de weide zijn met hun kalveren.

In november als de koeien weer naar binnen gaan op het eerste strooisel en naar buiten gaan in mei is er een laag van 1.75 meter mest ontstaan.

André boert in een gesloten kringloop vanaf 1999 en is helemaal zelfvoorzienend. Geen aanvoer van mest, geen gebruik van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. (zie premisse methode tweede noot)

Slot: doel bereikt, alle verhaallijnen afronden (lengte Minuten (ca 25%)).*[waarin André zijn ultieme droom (het rendabele circulaire boerenbedrijf) volledig verwezenlijkt heeft]*

André werkt hard aan de kringloop op zijn boerderij zonder invoer van producten, terwijl boeren in de buurt André uitlachten omdat André een contract in 2007 aanging voor 30 jaar van proef pilot voor boeren voor natuur. André heeft nu veel land voor zijn bedrijf, de boeren die hem uitlachten zijn verdwenen. Die grond van die boeren is bijgevoegd bij zijn bedrijf zodat hij van 11 hectare naar 43 hectare land in zijn bezit heeft.

André besluit om nog twee dagen in de week bij een baas te werken en zich verder geheel te wijden aan de boerderij. Hij heeft zijn ideaal bereikt met deze circulaire boerderij die nu volledig zelfvoorzienend is!

6. Step-Outline *(geeft de structuur aan, dus opsplitsen in scènes)*

N.B. De step-outline hieronder beschrijft de “Story” (het chronologische verhaal) → scènes kunnen later in de montage (dat wordt dan de “Plot”) verplaatst en/of deels gemengd worden.

Begin

Sc.	Korte naam	Doel	Omschrijving Begin (totaal 2:30min (VO tekst=1:26 min))
1	Boerderij Erve Bokdam	De historie van de boerderij duidelijk maken (eerst was het een gangbaar boerenbedrijf)	<p>André Luttkhedde runt nu met zijn gezin een goed lopend zelfvoorzienend boerenbedrijf. Daarvoor hebben zijn overgrootvader, opa en zijn vader al 100 jaar een melkveehouderij en mestvarkens gehad op Erve Bokdam.</p> <p>VO tekst: 26 seconden <i>Er was eens een boerderij op Twickel, waar dus vanaf 1933 door mijn opa geboerd werd. Dat was een rustige periode en een hele ongecontroleerde boerenleven. Dat duurde tot de jaren zestig, zeventig, toen mijn vader de boerderij overnam.</i></p>
2	Eerste (afgewezen) plan voor overname	Duidelijk maken dat Andre de boerderij moet overnemen en eerste (door Twickel afgewezen) plan.	<p>Op een gegeven moment in de jaren negentig houdt zijn vader er mee op i.v.m. gezondheidsproblemen terwijl André een 40 urige werkweek had bij een bedrijf. Zijn vader vraagt hem om het bedrijf over te nemen. Dat wil André wel ...</p> <p>VO tekst 1: 18 seconden <i>Tot 2008 heb ik gezegd tegen mijn baas... ..en nou is het genoeg, er kwam ook een economische recessie, we stoppen ermee. Toen zei mijn baas, je komt met hangende pootjes terug. Ik heb gezegd, als ik één keer de deur van de andere kant dicht doe, doe ik hem nooit meer los.</i></p> <p>VO tekst 2: 10 seconden <i>Mijn vader werd qua gezondheidsproblemen wat slechter. Hij kon niet alles meer aan. En ik denk, dat wordt minder, dus ik ga me meer richten op de boerderij</i></p> <p>... en ze gaan naar de verpachter van Twickel. Daar uitgelegd hoe André en zijn vader een plan hebben om op een andere manier te gaan boeren. Ze willen een groot stuk land afstaan omdat dat nu niet meer nodig is. Ze komen met het plan om er bomen te planten of het aan een andere pachter te verkopen.</p> <p>VO tekst: 10 seconden <i>En in 2008 had ik besloten... ..dat de boerderij eigenlijk door moest gaan... ..maar niet op de manier zoals mijn vader en mijn opa dat gedaan hadden.</i></p> <p>Dat wil de verpachter (Twickel) echter niet en die bedreigt Andre om te vertrekken van de boerderij, want het land moet begraasd en groen blijven.</p> <p>VO tekst: 22 seconden <i>Het idee was om dan de grond die hier allemaal achter ligt om te vormen naar natuur. en vervolgens ons de boerderij, want die was gepacht, gehuurd... ..in erfpacht, uit te geven. Zodat we toch, omdat we hier geboren en getogen zijn... ..kunnen blijven wonen, en kunnen blijven werken. Dat vond de Stichting Twickel geen goed plan.</i></p>
3	Tweede (goedgekeurde) plan voor circulair bedrijf.		<p>[eerste plotpoint] Andre gaat dan nu met zijn vader een plan maken om op een circulair (zelfvoorzienende) manier te gaan boeren. Dit is een nieuwe nog niet gangbare vooruitstrevende en uitdagende manier van boeren.</p> <p>VO tekst: ... seconden </p>

Midden

Sc.	Korte naam	Doel	Omschrijving Midden (totaal min)
4	Omschakelen	Nieuw idee om toch boer te blijven	Na lang nadenken kwam André op het idee om van de melkkoeien om te schakelen naar moederdieren met de kalfjes erbij. Dit vond Twickel wel een heel goed plan. VO tekst: seconden
5	Proefpilot	Boeren voor natuur	<nog beschrijving>..... VO tekst: seconden
6	Potstal	Moederdier en kalfjes bij elkaar	Twee jaar later is er een potstal gebouwd met zoogkoeien; de potstal wordt elke dag voorzien van vers stro. VO tekst: seconden
7	Mest en klaver	Mest en klaver in plaats van kunstmest.	[allerlei manieren 1: je gebruikt mest en klaver i.p.v. kunstmest] In november als de koeien weer naar binnen gaan op het eerste strooisel en naar buiten gaan in mei is er een laag van 1.75 meter mest ontstaan. In het voorjaar wordt de hele potstal uitgemest en over het land gebracht (als de koeien in de weide zijn met hun kalveren). VO tekst: seconden
8	Kuilvoer	Van eigen weidegras maak je kuilvoer	[allerlei manieren 2: van eigen weidegras maak je kuilvoer] VO tekst: seconden
9	Krachtvoer	Van eigen graan maak je krachtvoer voor de koeien.	[allerlei manieren 3: van eigen graan maak je krachtvoer voor de koeien (dat is bijzonder proces!)] VO tekst: seconden
10	Kraampje	Je verkoopt zelf je eigen producten.	[allerlei manieren 4: je verkoopt zelf (aan de boerderij) je eigen producten] VO tekst: seconden
11	Gelukt	André lukt het om te boeren in een gesloten kringloop.	[Tweede plotpoint] André lukt het (1999) om te boeren in een gesloten kringloop en is helemaal zelfvoorzienend! Geen aanvoer van mest, geen gebruik van bestrijdingsmiddelen en kunstmest. VO tekst: 23 seconden Ik denk dat het nog twintig jaar... ..gaat duren, voordat er een bewustwording komt. En dat ook de politiek... ..want... ..men zegt natuurlijk, er is een mestprobleem. Maar als je alle mest uitspreidt... ..over de grond, is er helemaal geen mestprobleem.

Slot

Sc.	Korte naam	Doel	Omschrijving Slot (totaal min)
12	Lachende derde	Land van anderen overgenomen.	André heeft nu veel land voor zijn bedrijf, terwijl boeren in de buurt André uitlachten omdat André een contract in 2007 aanging voor 30 jaar van proef pilot voor boeren voor natuur. De boeren die hem uitlachen zijn nu verdwenen. De grond van die boeren is bijgevoegd bij zijn bedrijf zodat hij van 11 hectare naar 43 hectare land is gegroeid. VO tekst: seconden
13	Hoe verder	Wel hard werken	Andre werkt hard aan de kringloop op zijn boerderij zonder invoer van producten. VO tekst: seconden
14	Inkomen	Nog twee dagen in de week bij een baas te werken	André besluit om nog twee dagen in de week bij een baas te werken en zich verder geheel te wijden aan de boerderij. Hij heeft zijn ideaal bereikt met deze circulaire boerderij die nu volledig zelfvoorzienend is! VO tekst: seconden
15	Stichting Twickel	De Stichting Twickel is ook tevreden want het mooie Twickelse landschap wordt behouden.	<i><nog beschrijving>.....</i> VO tekst: 5 seconden Als dit gewoon particuliere grond was geweest, bij een groot industrieterrein of noem maar op, was dat lang weg geweest
Aftiteling (0:30min)			-